

El dissabte dels 20 euros: decidir quan no arriba per a tot

Cas pràctic pròxim en què cada estudiant reparteix un pressupost tancat de 20 € entre plans incompatibles d'un dissabte real, calcula el cost d'oportunitat de cada decisió i descobreix que triar sempre és renunciar a alguna cosa.

DURADA

50 min · 1 sessió

AGRUPAMENT

individual amb posada en comú en grup classe

UNITAT 1

Què és l'economia?

MATERIALS

- Fitxa del cas amb la llista de plans del dissabte i els seus preus (una per estudiant)
- Full de decisions amb tres columnes: què tria / què em costa / a què renuncie
- Calculadora del mòbil
- Pissarra per al recompte final de les tries de la classe

ENCAIX CURRICULAR · Sabers Escasez y elección, Necesidades y recursos, Coste de oportunidad · Comp. específiques CE1 · Comp. clau STEM, CPSAA, CE

Plantejament

Quasi totes les setmanes viviu la mateixa escena: teniu una mica de diners, diverses coses que vos abellixen i no arriba per a totes. Esta activitat agafa eixa escena tan normal i la convertix en el laboratori de la primera unitat. No hi ha teoria que memoritzar: hi ha un dissabte, 20 €, una llista de plans i una decisió que prendre.

L'important no és què tria cadascú (no hi ha resposta correcta), sinó adonar-se que **cada vegada que tries alguna cosa, estàs deixant escapar una altra**. Això que deixes escapar té nom: cost d'oportunitat. Al final de la sessió, tota la classe veurà en la pissarra que amb els mateixos diners i la mateixa llista, cada persona ha renunciat a coses distintes, perquè cada persona valora distint.

Objectius didàctics

- Aplicar la idea d'escassetat a una situació quotidiana i pròpia.
- Prendre decisions amb un pressupost tancat, sumant i restant fins que quadre.
- Calcular el cost d'oportunitat d'una tria identificant la millor alternativa a què es renuncia.
- Reconèixer que distintes persones trien distint perquè ordenen les seues necessitats i desitjos de manera diferent.

El cas

És dissabte. Tens **20 € exactes** i ni un cèntim més (hui no hi ha Bizum de tia Marta que et salve). Estos són els plans possibles del dia, amb el seu preu:

PLA	PREU
Cine amb un amic (entrada)	7 €
Crispetes i refresc al cine	6 €

Samarreta que portes setmanes mirant	15 €
Menú d'hamburguesa	9 €
Recàrrega de dades del mòbil	10 €
Estalviar per al monopati que vols	el que sobre

No t'arriba per a tot. Has de decidir.

Passos

- (5 min) Enquadrament.** El professor recorda dues idees de la unitat: l'escassetat (els desitjos són molts, els diners són pocs) i el cost d'oportunitat (el que renunciïs en triar). Repartix la fitxa del cas.
- (10 min) La meua decisió.** Cada estudiant tria la seua combinació de plans sense passar-se de 20 €. Anota quant gasta en total i quant li sobra (si li sobra, va a l'estalvi del monopati).
- (10 min) El cost d'oportunitat.** Per a **la decisió més important** del dia (la que més li ha costat prendre), cada estudiant completa la frase: "*He triat _____, i el que més sent haver-me perdut per això és _____*". Eixa segona part és el cost d'oportunitat: no és tot a què renuncia, sinó la **millor alternativa** que descarta.
- (15 min) Canvien les regles.** El professor llança dos girs, un cada vegada:
 - Ara només tens 12 €.* Quin pla és el primer que cau? Per què eixe i no un altre?
 - Demà hi ha examen important.* Canvia el teu repartiment de hui? Això introduïx que el temps també és un recurs escàs, no sols els diners.
- (10 min) El mapa de la classe.** En la pissarra es compten quantes persones van triar cada pla. Quasi segur que el repartiment és molt distint entre uns i altres. El professor tanca amb la pregunta clau: *si tots teníem els mateixos 20 € i la mateixa llista, per què hem triat coses tan diferents?*

Per al professorat

L'objectiu no és que encerten un càlcul, sinó que **verbalitzen** la renúncia. L'error típic és confondre "tot el que no compre" amb el cost d'oportunitat; recorda'ls que el cost d'oportunitat és **una sola cosa**: la millor alternativa descartada. El segon gir (l'examen de demà) és clau perquè l'escassetat de temps entre en joc: molts descobrixen que un dissabte de 20 € lliures pot valdre menys que un dissabte per a estudiar.

Avaluació

CRITERI	DESCRIPCIÓ	PES
Decisió que quadra	El repartiment no supera els 20 € i les sumes són correctes	30 %
Cost d'oportunitat ben identificat	Assenyala una única millor alternativa descartada, no una llista	35 %
Reacció als girs	Justifica amb la idea d'escassetat per què canvia (o no) la seua decisió	20 %
Participació en la posada en comú	Explica per què va triar distint que un company	15 %